

Atenció al puerperi domiciliari adaptat a les mesures per la pandèmia per Covid-19*

30/03/2020

- Versió 2 -

ATENCIÓ AL PUERPERI DOMICILIARI

El puerperi és el període de temps que va des del final del part fins unes 6 setmanes posteriors. L'objectiu durant aquest període és assolir el benestar físic, psicològic, emocional i social per part de la dona, l'infant i la parella. Durant aquest període s'instaura l'alletament matern.

Amb motiu de les mesures pel Covid-19 alguns centres hospitalaris pots instaurar-se una alta precoç (a les 24h postpart) o molt precoç (a les 8-12h postpart). Els criteris, així com el moment de l'alta, poden variar amb motiu de les mesures establertes per cada centre amb motiu de la pandèmia.

Els puerperis domiciliaris formen part de la cartera de serveis de l'ASSIR i es contemplen en el Protocol d'atenció i acompanyament al naixement del Departament de Salut de gener de 2020. En cas d'altres precoces la recomanació és l'atenció domiciliària a mare i criatura per part d'una llevadora. Aquest document recull instruccions específiques relacionades amb les mesures preses en relació a la pandèmia per Covid-19 i vol garantir la continuïtat de les cures de la mare i del nadó d'un part normal les 24 hores posteriors al naixement i oferir un seguiment posterior adaptat a cada cas.

*Aquest document s'ha basat en el Protocol d'Atenció i Acompanyament al Naixement del Departament de Salut. Generalitat de Catalunya. Gener 2020 i s'ha adaptat a les indicacions de la Guia d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2 a l'atenció primària i a la comunitat. 20 de març del 2020.

Aquest i altres procediments d'actuació estan en revisió permanent en funció de l'evolució i nova informació de la malaltia de què es disposi. Les instruccions que hi trobareu són generals i s'han d'utilitzar com a una guia que no pot substituir el criteri del professional davant l'avaluació de cada cas i les circumstàncies específiques. Totes aquestes recomanacions poden estar condicionades per situacions de desproveïment o escassetat, que es donen en totes les epidèmies. Hi ha diferents alternatives davant d'aquestes situacions, que poden ser consultades en documents ad hoc. Sempre s'haurà d'aplicar seguint les darreres instruccions dels organismes referents. Davant de qualsevol dubte, cal seguir les recomanacions de cada organització.

Podeu consultar els documents actualitzats a: <http://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/coronavirus-2019-ncov/material-professionals/>

VISITES A DOMICILI

Criteris de priorització de visites durant el puerperi domiciliari

Els criteris de priorització del puerperi domiciliari seran els que marcaran el temps i la necessitat de programar la visita amb més o menys urgència. Han de ser valorats en primer lloc per l'equip que ha atès la dona i criatura durant i després del part. Dins dels criteris que estableix el Protocol d'atenció i acompanyament al naixement **cal destacar la necessitat de garantir la continuïtat de les cures de la mare i del nadó d'un part normal almenys 24 hores després del naixement.**

Atenció en la visita a domicili:

És important establir contacte telefònic previ amb la dona/família, per tal de planificar el moment adequat per realitzar-la o bé, si és possible, planificar la visita del domicili des del mateix hospital, abans de l'alta hospitalària.

La visita a domicili procurarà atendre els següents aspectes:

- Valoració de l'estat actual de la dona (dolor, constants vitals, cansament) i del nadó (color pell i mucoses, hidratació, pes...)
- Observar, comprovar i valorar el grau d'autonomia assolit per la mare
- Valoració de l'alletament
- Valoració del sòl pelvià (lesions perineals, deposicions, micció, pèrdues)
- Valoració de la cicatriu de la cesària o episiorràfia, si és el cas.
- Observar les cures que fa la mare i la seva parella al nadó i la seva pròpia autocura, donant-li el suport necessari per tal que es duguin a terme d'una manera autònoma.
- Esbrinar el nivell d'informació sobre les cures pròpies i del nadó, així com sobre l'alletament i adaptació de l'entorn familiar a la nova situació.
- Potenciar l'autoestima de la mare.
- Donar pautes per facilitar la integració del nou membre a la unitat familiar.
- Observar i assessorar sobre la pràctica de l'alletament.
- Informar sobre dieta, hàbits de la mare i el nadó.
- Observar l'estat emocional de la mare i les seves preocupacions. Informar sobre recursos d'assessorament psicològic en cas necessari (psicòlogues ASSIR / atenció telefònica COPC)
- Donar suport a la parella en l'adaptació dels seus rols en la criança.
- Valorar les condicions de l'habitatge.
- Instaurar el pla de cures i el seguiment posterior.
- Valoració/informació i gestió dels controls amb l'equip de pediatria, especialment en

cas d'altres precoces.

- Informació sobre la realització de tràmits burocràtics via telefònica/telemàtica.
- Comprovació de la realització de les proves de cribratge neonatal recomanats i informació/programació de les pendents.
- Registrar les dades en la fitxa de control del puerperi.

Depenent del moment de l'alta la llevadora podrà fer 1 o 2 visites domiciliàries per assegurar la continuïtat de les cures. En el cas que la llevadora observi un bon estat general i no identifihi problemes ni necessitat de seguiments especials es pot realitzar una sola visita. És important el cribratge neonatal de malalties endocrino-metabòliques per part de la llevadora o de pediatria.

Una única visita domiciliària podria ser suficient si es realitza a les 48 hores del naixement o posteriorment, si l'evolució de la mare i la criatura és satisfactòria i si es pot prendre la mostra de la prova del taló. En el cas que no es compleixin aquestes circumstàncies s'individualitzarà el nombre de visites que cal fer a domicili i/o es coordinarà amb els recursos que siguin necessaris.

Visita domiciliària a l'alta molt precoç (alta abans de 24h després del part)

És recomanable que les mares i nadons amb alta precoç comptin amb el suport d'una llevadora en coordinació amb l'equip de pediatria. **La primera visita es farà, sempre que sigui possible, dintre de les 24h posteriors a l'alta hospitalària.** És important establir contacte telefònic previ amb la dona/família, per tal de planificar el moment adequat per realitzar la visita i, sempre que es pugui, es coordinarà amb ajut de la informació rebuda des del mateix hospital, abans de l'alta hospitalària.

Hi ha una sèrie de punts que s'han de valorar de manera rutinària a partir de la primera hora després del part i les 24 hores següents:

- Avaluació de l'estat general de la dona
- Prevenció de malalties infeccioses
- Involució uterina
- Pèrdua hemàtica
- Valoració loquis/prevenció de l'endometritis
- Control del perineu
- Valoració del dolor
- Valoració de l'estat emocional
- Suport a la lactància materna
- Valoració de les mames
- Control de constants, com la tensió arterial o la temperatura, si cal

Cal comprovar si s'han realitzat els cribratges al nadó, realitzar si cal la punció de taló i informar als pares del circuit alternatiu en cas que no s'hagi fet qualsevol dels cribratges.

- Cribratge de cardiopaties congènites a les 12-24 hores de vida: en cas de part hospitalari o en casa de parts sempre s'ha d'efectuar abans de l'alta.
- Cribratge de la hiperbilirubinèmia patològica: valoració en qualsevol nadó donat d'alta de l'hospital o de la casa de parts abans de les 72 hores. Cal determinar la bilirubina en nadons amb icterícia i/o amb risc hiperbilirubinèmia (38SG, antecedent de germà que va precisar fototeràpia, icterícia iniciada en les primeres 24 hores, lactància materna exclusiva amb pes en descens a l'alta i no establiment dels signes d'aportació alimentària, test de Coombs positiu). La detecció d'icterícia precoç serà motiu de derivació al centre hospitalari per determinar la bilirubinèmia.
- Cribratge de la hipoacúsia mitjançant els potencials evocats auditius automatitzats (PEAs) a tots els nadons abans de l'alta hospitalària, de casa de parts o a l'atenció primària, en funció de l'edat de la criatura en el moment de l'alta.
- S'ha d'oferir el programa de cribratge neonatal (PCN) a tots els nadons i fer-ho tant aviat com sigui possible a partir de les 48 hores de vida del nadó i a poder ser no més tard de les 72 hores. Quan, dins d'aquest termini, la professional de llevadoria vagi al domicili podrà extreure la mostra i portar el sobre, amb les dades i la mostra, a l'ASSIR per tal de cursar-la.

Signes d'alarma

En qualsevol visita o valoració es consideren signes d'alarma i no normalitat les següents situacions, on caldria valorar l'atenció per especialista:

MARE	NADÓ
<ul style="list-style-type: none">• Loquis amb mala olor• Sagnat abundant• Febre• Augment de dolor des de alta i de nova aparició (toràcic, mama, abdomen, cames)• Disúria• Mastàlgia aguda• Estat d'ànim alterat	<ul style="list-style-type: none">• Febre• Deposicions vermelles• Coloració groga o bronzejada de la pell• Períodes d'apnea del nadó de més de 20 segons• Regurgitacions o vòmits excessius

Resum de les activitats en el puerperi enfocades a la mare i al nadó

VALORACIÓ DE LA MARE

- Observació i controls vitals si cal: pols, TA, temperatura.
- Involució uterina
 - 24-48h nivell melic
 - 4t-5è dia postpart: palpació 2 dits per sota del melic
 - 10è dia postpart: per sota la sínfisi púbica
- Loquis
 - Nombre, olor i característiques
- Perineu i episiorràfia o estrip
 - Descartar la presència d'hematomes,
 - infecció, hemorroides i dehiscència d'episiorràfia
- Ferida quirúrgica
 - Avaluar presència de dolor (facilitar una bona analgèsia)
 - Descartar la presència d'hematomes, infecció, seromes i dehiscència de la ferida quirúrgica
 - Aplicar cures en cas de ferida oberta
- Mames
 - Observació de la presa i rectificar malposicions, si és el cas
 - Descartar presència de clivelles i avaluar l'estat del murgó
 - Observació de la ingurgitació, tumefacció i dolor
- Extremitats inferiors
 - Descartar presència d'edemes, dolor o altres signes indicatius de tromboflebitis o trombosi venosa
- Hàbit miccional
 - Objectivar una micció regular sense molèsties
 - Descartar problemes d'incontinència urinària
- Hàbit intestinal
 - Recuperar el patró d'eliminació intestinal previ a l'embaràs i potenciar actuacions afavoridores de l'eliminació intestinal
 - Descartar incontinència fecal o gasos
 - Valoració de la presència d'hemorroides
- Patró vigília/son i activitat física

- Estat emocional
 - Valoració de la salut mental
 - Considerar les modificacions habituals en aquesta etapa per intentar detectar aquelles situacions que s'allunyen de la normalitat
- Entorn de suport i condicions socioeconòmiques
 - Valoració de l'entorn familiar

Cal informar dels següents signes d'alarma:

Mare: Loquis amb mala olor, regla més abundant que una regla normal, hemorràgies, dolor abdominal, toràcic, mal de cap, disúria, envermelliment de les mames, canvis en l'estat emocional.

VALORACIÓ DEL NADÓ

- Reactivitat psicomotriu del nadó
 - Hores de son i vigília.
 - Si està hipotònic, no reactiu, letàrgic
- Melic
 - Descartar signes d'infecció. Observació de la cura seca si cal.
- Alimentació
 - Valoració de la presa de llet materna/Lactància Artificial
 - Valoració del pes setmanal
- Hàbits deposicionals
 - Miccions/defecació
- Estat de la pell
 - Taques, hidratació, eczema
 - Color (icterícia, cianosi...)

Cal informar dels següents signes d'alarma:

Nadó: Febre, icterícia, plor incontrolable i insistent, dificultat en la presa, letargia excessiva, vòmits o ingurgitacions excessius i falta de micció.

INFORMACIÓ SOBRE EL PROGRAMA DE CRIBRATGE NEONATAL (PCN)

Aquest cribratge s'ha d'oferir a tots els nadons, independentment de l'edat de gestació i del pes en el moment del naixement, independentment del seu tipus d'alimentació o de l'existència de patologia o tractaments. El cribratge s'ha de fer tant aviat com sigui possible a partir de les 48 hores de vida del nadó i no més tard de les 72 hores. Quan, dins d'aquest termini, la professional de llevadoria vagi al domicili farà la prova del taló i portarà el sobre a l'ASSIR per cursar-la. En cas contrari caldrà buscar alternatives com portar la criatura a l'equip de pediatria d'AP o a l'hospital per obtenir la mostra de sang de taló, preferentment entre les 48 i les 72 hores de vida del nadó. Si per qualsevol motiu no s'ha pogut realitzar aquesta presa de mostra en els períodes esmentats, es farà posteriorment, independentment de l'edat de l'infant, ja que es pot beneficiar del cribratge.

Si la criatura és alletada per la seva mare es recomana realitzar la presa de mostres mentre està enganxada al pit. Cal seguir el mètode correcte per assegurar l'adequada recollida de sang, així com la correcta impregnació del paper cromatogràfic que s'inclou en el sobre del programa oficial de cribratge precoç neonatal.

La metodologia de recollida s'especifica en el full d'instruccions inclòs dins del sobre on van la fitxa d'identificació i els cartonets per recollir les mostres de sang del taló. Podeu trobar més informació a l'annex 3.

Davant l'actual situació de pandèmia per coronavirus, la recomanació del Departament de Salut respecte a les mares i els nadons és donar l'alta abans de les 24-48 hores després del part i per tant es preveu un augment important d'aquest tipus d'altres.

El Programa de cribratge neonatal de malalties endocrino-metabòliques és prioritari per les repercussions que la seva suspensió pot tenir per als nounats afectats d'alguna de les malalties. Per tal de realitzar-lo idòniament, cal fer la presa de mostres entre les 48 i les 72 hores de vida del nadó, i en tot cas a partir de les 24 hores de vida i si el nadó ha iniciat la alimentació des del naixement i com mínim ha fet 10-12 preses de llet materna o artificial.

Tenint en compte la recomanació general de les autoritats sanitàries d'evitar sortides innecessàries del domicili i visites als centres sanitaris i la possibilitat d'altres abans de les 24 hores, és de preveure que augmentaran el nombre de casos en els quals la prova del taló s'haurà de realitzar a casa.

Per aquest motiu, per a portar-ho a terme cal tenir en compte les següents consideracions:

- Per obtenir sobres i targetes per a la presa de mostra, cal sol·licitar-los al telèfon 932275669 i seran enviats amb la màxima celeritat. Cal recordar que adjunt hi ha les explicacions de la presa de mostres.
- Cal omplir la fitxa de la manera més exhaustiva possible i seguir les indicacions a l'hora d'omplir els cercles destinats a la mostra.
- Cal agafar les llancetes d'un sol ús del vostre centre (ja que no estan incloses en els sobres).
- Un cop recollida la mostra, cal portar-la al centre maternal més proper (encara que no sigui el centre on s'ha produït el part), ja que el servei de transport unificat passa per tots els centres amb regularitat. Si això no fos possible, es pot concertar la recollida trucant al telèfon 660 01 33 44 (Sergi Segura).

Per a qualsevol dubte, aclariment o incidència, cal posar-se en contacte a la següent adreça:

laia.asso@gencat.cat

MESURES GENERALS I EQUIPS DE PROTECCIÓ DAVANT EL COVID-19*

Valoració de la possibilitat d'atenció domiciliària

Cal valorar amb la informació rebuda de l'hospital i la de la puèrpera/família per tal d'assegurar un risc mínim en la visita domiciliària. Els puerperis es prioritzaran seguint les indicacions del Protocol d'atenció i acompanyament al naixement i valorant tant la situació individual de cada puèrpera/família com la situació a nivell d'altres hospitalàries i de recursos disponibles.

És molt important establir contacte telefònic previ amb la dona/família, per tal de valorar cada cas i planificar el moment adequat per realitzar la visita, que sempre que es pugui es coordinarà amb ajut de la informació rebuda des del mateix hospital, abans de l'alta hospitalària. Cal evitar la presència de persones alienes al domicili però en cas de família monoparental podrà estar amb la dona la persona que li dona suport.

Durant el contacte telefònic cal obtenir informació sobre el risc de Covid-19 i donar instruccions sobre protecció a la dona i la seva família. En cas de barrera idiomàtica podeu contactar amb el 061 utilitzant el telèfon restringit per a professionals 900 555 101. Aquest servei us permet comptar amb traducció quan estigueu al domicili. També podeu utilitzar-lo per l'atenció telefònica si podeu organitzar una trucada a tres, per exemple amb un fixe i un mòbil amb altaveu.

Amb aquesta informació es valorarà i organitzarà la visita domiciliària i el posterior seguiment del puerperi tenint en compte les diferents possibilitats. **En tots el casos es farà una valoració individualitzada per tal d'identificar els diferents perfils i necessitats amb l'objectiu de donar la millor atenció, afavorint sempre que sigui possible l'atenció telefònica/telemàtica i evitant al màxim que la puèrpera hagi de sortir del seu domicili.**

És imprescindible extremar en tots els casos les precaucions i complir de forma molt estricta amb les precaucions universals que inclouen mesures com la higiene de mans i la higiene respiratòria, també al domicili. Les mans són la via principal de transmissió de microorganismes perjudicials durant l'atenció sanitària. La seva higiene és la mesura més important per evitar les infeccions associades a aquesta atenció. Tant els professionals com tota persona que participi en l'atenció i cures del nadó ha de mantenir una higiene de mans adequada.

Podeu netejar-vos les mans fregant-les amb un desinfectant a base d'alcohol (gel hidroalcohòlic). Aquest pot ser el mitjà habitual preferent quan les mans no estiguin visiblement brutes. El rentat de mans amb aigua i sabó és imprescindible quan estiguin visiblement brutes, tacades de fluids corporals o després d'anar al vàter.

En cas de no poder realitzar, per qualsevol motiu, la visita a domicili:

- Davant la impossibilitat de visita domiciliària, per exemple per negativa de la dona, s'oferirà atenció telefònica/telemàtica i la possibilitat de rebre atenció al centre ASSIR i/o a altres recursos depenent de la situació i les necessitats de cada cas i valorant el risc/benefici. Cal informar la dona i la família sobre els circuits que han de permetre aquesta continuïtat en l'atenció.
- Depenent de la situació específica es farà derivació a altres recursos a l'abast (CSMA, CAS, Serveis socials, EAIA...)
- Cal informar la dona/família sobre quina ha de ser l'actuació i el recurs a utilitzar en cas d'aparició de signes d'alarma.
- S'ha d'assegurar la realització dels diferents cribratges a la criatura. En cas que quedi alguna prova pendent cal gestionar-la o informar sobre la gestió necessària per part de la família. En cas que estigui pendent la presa de mostra de sang de taló es verificarà si la família disposa del sobre i la llanceta necessàries.

Atenció domiciliària: mesures bàsiques de protecció en domicilis de baix risc*

Les següents indicacions estan pensades per l'atenció en un domicili on ningú tingui simptomatologia/diagnòstic per Covid-19 sense haver acabat el temps de quarantena i no hi hagin persones fora del nucli de convivència. Aquestes indicacions han d'adaptar-se a l'actualització dels protocols d'actuació davant el Covid-19, utilitzant el major grau de protecció possible en cas de dubte.

A L'ASSIR:

- Prepareu una bossa on portareu la bata si és el cas i que servirà per guardar la vostra jaqueta i la vostra bossa de mà quan estigueu al domicili (porteu el mínim d'objectes possible per minimitzar els risc de contaminació). **Trobareu informació sobre el contingut general del maletí a l'Annex 1.** Si heu de fer la presa de mostra de sang de taló verifiqueu si la família disposa del sobre i la llanceta necessàries per tal de portar el necessari.
- Reviseu el material de la motxilla abans de sortir. Si podeu poseu cada tipus de material en bosses hermètiques (cangur) per tocar el que sigui imprescindible. Reviseu, especialment, disposar del material de l'EPI (equip de protecció individual) A:
 - Malgrat la dona i la resta de persones del domicili no presentin simptomatologia ni aïllament posterior a diagnòstic per Covid-19 extremarem les mesures de protecció i per tant utilitzarem protecció com si hi hagués simptomatologia de vies altes. Podem utilitzar tot o part de l'equipament possible del EPI/A: **mascareta quirúrgica, guants i bata / mascareta per la dona si cal exploració.**

- Mireu de portar sempre gel hidroalcohòlic i com a mínim 5 parells de guants per domicili.
- Prepareu dues bosses d'escombraries i contenidor de material punxant: per posar la roba i el material usat que s'ha de tornar al centre i per posar el material usat a llençar al domicili.
- Poseu la mascareta, una talla i el gel de mans a la butxaca exterior de la motxilla de domicilis o en un altre lloc que us sigui de fàcil accés.

AL DOMICILI:

Aviseu prèviament que la visita es farà amb la presència única de la dona que ha de ser atesa i la criatura, per tal de respectar al màxim la distància de seguretat (1,5-2m). Si ella no pot obrir la porta algú altre ho pot fer i després haurà de retirar-se. Si cal la presència d'una altra persona, per exemple per barrera lingüística, haurà de respectar sempre la distància de seguretat.

Abans d'entrar poseu-vos la bata, si en porteu, i la mascareta quirúrgica, guardeu la jaqueta i la vostra bossa de mà a la bossa de plàstic.

1. Netegeu-vos les mans amb gel hidroalcohòlic
2. Entreu al domicili sense tocar res i demaneu una superfície per obrir la motxilla i la bossa amb les vostres coses de manera que no toquin res ni a ningú. Aviseu que ningú s'ha d'apropar al material.
3. Poseu una talla en aquesta superfície i obriu la motxilla sobre la talla.
4. Poseu-vos l'equip de protecció i procureu no tocar res ni a ningú sinó és per fer les exploracions o tècniques estrictament necessàries. Recordeu que us cal mantenir la distància de seguretat amb la mare (si no és imprescindible l'exploració) i amb qualsevol altre persona de la casa (1'5-2metres). Davant la possibilitat o necessitat d'haver de realitzar determinades tècniques o exploracions, utilitzeu la mascareta quirúrgica i doneu-ne una a la dona. En tot moment les precaucions han d'adaptar-se a les darreres indicacions sobre l'ús d'equips de protecció, utilitzant el major grau de protecció possible en cas de dubte.
5. Visiteu la dona. Si exploreu o feu qualsevol tècnica feu el canvi de guants rentant-vos les mans amb gel. Deixeu el material de cures d'un sol ús utilitzat perquè la família el llenci al contenidor de rebuig.
6. Valoreu si heu de prendre constants. Si cal, utilitzeu preferentment el material de la dona com termòmetre o tensiòmetre. Si heu d'utilitzar el material del maletí, protegiu-lo quan sigui possible amb una bossa de plàstic. Per a la presa de TA busqueu la manera d'evitar el contacte directe del braç amb l'aparell amb ajut de material com bosses de plàstic o plàstic de cuina.
7. Ateneu la criatura. Si exploreu o feu qualsevol tècnica deixeu el material de cures utilitzat perquè la família el llenci al contenidor de rebuig. Anoteu al Carnet de

Salut Infantil la presa de mostra de taló si l'heu fet i altres fets a destacar per l'equip de pediatria.

8. Poseu-vos uns guants nets per emplenar els registres, rentant-vos prèviament les mans amb gel.
9. Netegeu el material reutilitzable usat (termòmetre, pot de gel...) recolliu el material i tanqueu la motxilla.
10. Sortiu del domicili.
11. Netegeu-vos els guants amb gel. Traieu-vos l'equip de protecció i poseu-lo tot a la bossa d'escombraries. Tanqueu-la.
12. Netegeu-vos les mans amb gel i agafeu les vostres coses de la bossa de plàstic.

DE TORNADA A L'ASSIR

- A l'arribar al centre, poseu-vos guants per obrir la bossa d'escombraries on hi ha l'EPI. Si la bata que utilitzeu és de roba poseu-la a rentar al centre.
- Llenceu la bossa amb la resta de l'EPI utilitzat.
 - Renteu-vos les mans.
 - Feu el registre de la visita domiciliària a l'Ecap.

MANEIG DOMICILIARI DE CASOS EN INVESTIGACIÓ, PROBABLES O CONFIRMATS DE LA COVID-19*

Les següents indicacions estan pensades per l'atenció en un domicili on es trobin casos en investigació, probables o confirmats de la covid-19. L'atenció domiciliària d'aquest casos es programarà la darrera si hi ha altres a fer-ne per la mateixa professional amb dones sense simptomatologia. En l'actual fase de mitigació, cal considerar cas possible a tota persona amb infecció aguda de les vies respiratòries d'inici sobtat (tos, febre, dificultat respiratòria de qualsevol gravetat) i sense cap altra etiologia que expliqui plenament el quadre clínic. El diagnòstic de probabilitat es reforça si ha tingut contacte amb un cas confirmat COVID-19+. Si la persona en aïllament no és la mare cal especificar que ha d'evitar al màxim el contacte amb la professional.

Si l'afectada és la puèrpera ens assegurarem que coneix les mesures d'aïllament les normes de reconsulta a l'equip d'atenció primària i l'actuació en cas d'empitjorament del seu estat de salut. <http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/coronavirus-aïllament-domiciliari-ciutadania-A4.pdf>

Si atenem una mare lactant caldrà reforçar els avantatges de l'alletament i recordar-li que ha de portar una màscara quan estigui a prop de la seva criatura i fer una higiene de mans acurada abans del contacte proper amb ella. També informarem dels signes d'alarma i amb qui i com ha de contactar si apareixen.

Si durant la visita domiciliària detecteu signes d'alarma relacionats amb el Covid-19 (veure taula 1) aviseu als serveis d'urgències utilitzant el telèfon restringit per a professionals (900 555 101) o d'emergències (112)

Taula 1. Síntomes d'alarma

Síntomes	Amb un dels següents signes:
Dispnea, hemoptisis, dolor en punta de costat	Sat O ₂ ≤93 o FR >30 o auscultació anòmla (en persones sense antecedents pulmonars previs)
Vòmits incoercibles, diarrea amb deshidratació	Diarrea o vòmits incoercibles (no tolerància a líquids o signes de deshidratació)
Confusió, letargia o síndrome confusional aguda	Glasgow alterat (en persones amb estat de la consciència previ normal)
Febre alta que no disminueix amb antitèrmics	Més de 38° C de més de 6h d'evolució que no disminueix amb antitèrmics

A L'ASSIR:

- Prepareu una bossa on portareu la bata i que servirà per guardar la vostra jaqueta i la vostra bossa de mà quan estigueu al domicili (porteu el mínim d'objectes possible per minimitzar els risc de contaminació). **Trobareu informació sobre el contingut general del maletí a l'Annex 1.**

Si heu de fer la presa de mostra de sang de taló verifiqueu si la família disposa del sobre i la llanceta necessàries per tal de portar el necessari. Reviseu el material de la motxilla abans de sortir. Si podeu poseu cada tipus de material en bosses hermètiques (cangur) per tocar el que sigui imprescindible. Reviseu, especialment, disposar del material de l'EPI (equip de protecció individual) B:

Heu de portar **tot l'EPI/B al maletí de domicili (mascareta quirúrgica, ulleres antiesquixades, bata d'un sol ús, davantal impermeable i guants) per poder-ne utilitzar el més adequat segons les recomanacions de contacte**. En principi son imprescindibles la mascareta quirúrgica i els guants. Per recollir la mostra de sang cal utilitzar guants, mascareta quirúrgica i bata d'un sol ús. En cas de realitzar tasques que impliquin risc d'esquixades s'ampliarà a les mesures estàndards i es col·locarà: bata impermeable, i protecció ocular o mascareta amb pantalla facial. Si utilitzeu davantal impermeable i la bata no ho és, utilitzeu els guants d'entre els que disposeu que us cobreixin més l'avantbraç.

- Mireu de portar sempre gel hidroalcohòlic i com a mínim 5 parells de guants per domicili.
- Prepareu quatre bosses d'escombraries i contenidor de material punxant: per posar en doble bossa el material usat que s'ha de tornar al centre per la seva neteja i el que cal llençar
- Poseu la mascareta, una talla i el gel de mans a la butxaca exterior de la motxilla de domicili o en un altre lloc que us sigui de fàcil accés.

AL DOMICILI:

Aviseu prèviament que la visita es farà amb la presència única de la dona que ha de ser atesa i la criatura, per tal de respectar al màxim la distància de seguretat (1,5-2m). Si ella no pot obrir la porta algú altre ho pot fer i després haurà de retirar-se. Si cal la presència d'una altra persona, per exemple per barrera lingüística, haurà de respectar sempre la distància de seguretat.

Abans d'entrar poseu-vos la bata/davantal impermeable si correspon i la mascareta quirúrgica, guardeu la jaqueta i la vostra bossa de mà a la bossa de plàstic.

1. Netegeu-vos les mans amb gel hidroalcohòlic

2. Entreu al domicili sense tocar res i demaneu una superfície per obrir la motxilla i la bossa amb les vostres coses de manera que no toquin res ni a ningú. Aviseu que ningú s'ha d'apropar al material.
3. Poseu una talla en aquesta superfície i obriu la motxilla sobre la talla.
4. Poseu-vos la resta de l'equip de protecció segons les activitats a realitzar i entregueu una mascareta quirúrgica a la puèrpera si no en porta. Procureu no tocar res ni a ningú i mantenir la distància de seguretat sinó és per fer les exploracions o tècniques estrictament necessàries. En tot moment les precaucions han d'adaptar-se a les darreres indicacions sobre l'ús d'equips de protecció, utilitzant el major grau de protecció possible en cas de dubte.
5. Ateneu en primer lloc a la criatura o criatures, incloent totes les exploracions i la mostra de sang de taló si correspon, abans d'atendre a la puèrpera. De manera general, no han de realitzar-se procediments que generin aerosols (qualsevol procediment que impliqui manipulació de la via aèria) en l'assistència domiciliària.
6. Visiteu la dona. Si exploreu o feu qualsevol tècnica feu el canvi de guants rentant-vos les mans amb gel.

Valoreu si heu de prendre constants. Si cal, utilitzeu preferentment el material de la dona com termòmetre o tensiòmetre. Si heu d'utilitzar el material del maletí, protegiu-lo quan sigui possible amb una bossa de plàstic. Per a la presa de TA busqueu la manera d'evitar el contacte directe del braç amb l'aparell amb ajut de material com bosses de plàstic o plàstic de cuina.

De manera general no han de realitzar-se procediments que generin aerosols (qualsevol procediment que impliqui manipulació de la via aèria) en l'assistència domiciliària.

8. Després de l'assistència traieu-vos l'equip de protecció individual (EPI) amb els guants netejats amb gel a l'interior de l'habitació a excepció de les ulleres i la mascareta. Un cop realitzada l'exploració, netegeu amb gel el material reutilitzable usat (termòmetre, pot de gel...) Aquest material anirà en una doble bossa i es tornarà a l'ASSIR per a netejar-lo de nou. Recolliu en doble bossa els residus, que es llençaran al centre com a residu del grup III.
9. Les ulleres es retiraran fora de l'habitació i la mascareta al exterior del domicili. Poseu-vos uns guants nets per emplenar els registres, rentant-vos prèviament les mans amb gel. Anoteu al Carnet de Salut Infantil la presa de mostra de taló si l'heu fet i altres fets a destacar per l'equip de pediatria.
10. Recolliu el material i tanqueu la motxilla.
11. Sortiu del domicili. Netegeu-vos els guants amb gel. Netegeu el pot de gel. Traieu-vos l'equip de protecció i poseu-lo tot a la bossa d'escombraries. Tanqueu-la.
12. Netegeu-vos les mans amb gel i agafeu les vostres coses de la bossa de plàstic.

DE TORNADA A L'ASSIR

- Al arribar al centre, poseu-vos guants per obrir la bossa d'escombraries on hi ha l'EPI. Si la bata que utilitzeu és de roba poseu-la a rentar al centre.
- Llenceu la bossa amb la resta de l'EPI utilitzat. Les bosses/contenidors que continguin els residus han de quedar al lloc designat a aquest efecte, que ha de romandre tancat fins que, segons el procediment de gestió de residus del centre, se'n dugui a terme la retirada.
- Renteu-vos les mans i feu el registre de la visita domiciliària a l'Ecap de la mare i la criatura/res.
 - El material d'electromedicina, els aparells elèctrics i el material d'exploració (fonendoscopi, etc.) s'ha de netejar amb un drap humitejat amb aigua i sabó suau o tovalloletes desinfectants i cal deixar-lo assecar completament. S'ha d'evitar la utilització de productes abrasius i raspalls durs. En la desinfecció de l'equip, s'han de seguir les recomanacions específiques de cada fabricant. Es recomana tenir els equips tapats amb plàstics per reduir el risc de contaminació.
 - Les mascaretes es poden fer servir mentre estiguin íntegres. Les ulleres poden reutilitzar-se prèvia neteja amb aigua i sabó i posterior desinfecció amb meliseptol deixant-lo actuar 60 segons.
 - Tovalloletes Meliseptol (Braun) Temps d'espera de desinfecció: 60 segons
 - Meliseptol Foam Pure. Ampolles polvoritzades de 750mL Temps d'espera de desinfecció: 60 segons

**En aquest document trobareu citades a les llevadores i puèrperes en femení (mares). Sent coneixedores de que la realitat és més diversa, volem aclarir que ens dirigim a totes les persones, professionals, pares/mares/familiars responguin o no al sistema binari normatiu home/dona.*

ANNEX 1: MATERIAL PER A PUERPERI A DOMICILI

Cures	Talles	Gases (2 paquets)
	Guants estèrils	Bisturí
	Tisores punts	Pinces
	Tisores	Esparadrap per apòsits
	Llevagrapes	Tires sutura cutània
Exploració	Guants exploració Bata/mascaretes	Esfigmomanòmetre
	Termòmetre digital	Fonendoscopi
Farmàcia	Clorhexidina/alcohol 70	Gel hidroalcohòlic
	Sèrum fisiològic	Escovillons per frotis
	Antiinflamatoris	Analgèsics
Altres	Llanterna Bosses d'escombraries	Tires orina
	Agulles carrega i intramusculars	Xeringues 5 i 10ml
	Pot/contenidor bisturís i material punxant	Receptes
	Informació escrita: educació per la salut i recursos	
	Full de registre per introducció de dades de l'atenció domiciliària	
*Alta precoç: cribratge	Llancetes taló nadó (codi Logaritme 013230)	
	Tiretes	

ANNEX 2: CRIBRATGE DE METABOLOPATIES CONGÈNITES

La mostra de sang s'ha d'obtenir:

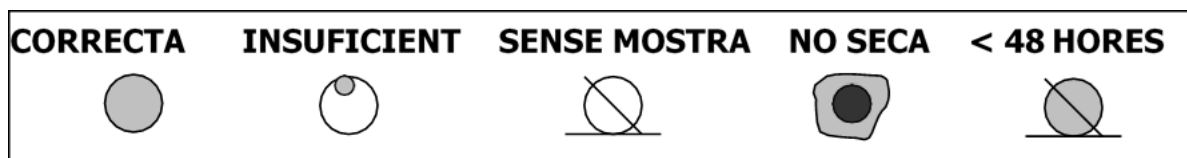
- Del taló mitjançant la tècnica adequada:
- Escalfeu el taló amb aigua tèbia (màxim a 40 °C) i feu un lleu massatge
- Netegeu amb gasa estèril impregnada amb alcohol de 70º i deixeu-lo assecar (no utilitzar alcohol iodat, com tampoc en la desinfecció del melic)
- Puncioneu en la zona lateral del taló (segons dibuix)
- Deixeu caure una gota de sang a cada cercle, suficient per impregnar les 2 cares i evitant el contacte directe del cartonet amb la pell
- Després cal deixar assecar la mostra unes tres hores

La mostra no és vàlida:

- Amb sang contaminada (en contacte amb els dits, cremes, pomades, orina, femta, alcohol o llet)
- Quan sigui obtinguda de tub capil·lar i no es dipositi immediatament després de l'extracció o hagi tingut contacte amb el cartonet (suport).
- Quan la mostra no s'ha deixat assecar immediatament després de l'extracció.

- Amb quantitats de sang insuficients que no omplin el cercle i que no impregnin les 2 cares.

És imprescindible per a la correcta valoració dels resultats del cribratge i, per tant, s'ha de realitzar:

- L'emplenament de les dades d'identificació del nadó i dels pares i l'hora de la presa de la mostra amb bolígraf de color negre i lletres majúscules.
- La identificació al carnet de salut infantil amb la numeració de la prova enganxant l'etiqueta adhesiva que hi ha dins el sobre.
- Es demana que les dades epidemiològiques siguin emplenades pel personal sanitari i no pels pares.

És imprescindible comptar amb un circuit que permeti assegurar la realització del cribratge, el seu registre i la tramesa de la mostra i de la fitxa a poder ser diàriament (el mateix dia de l'extracció i sense retenir-les o fent enviaments periòdics) a l'Institut de Bioquímica Clínica, per tal d'obtenir el resultat i iniciar la dieta adequada o tractament dels casos positius, al més aviat possible, ja que és objectiu primordial del Programa.

El resultat del cribratge s'envia sempre als pares i en els casos positius, a més, al centre maternal.

ANNEX 3: INSTRUCCIONS PER A L'AÏLLAMENT DOMICILIARI

11 de març de 2020

Aïllament domiciliari per a possibles casos de coronavirus SARS-CoV-2

- 1 Què és l'aïllament domiciliari?**
/ És una mesura que consisteix a mantenir aïllades les persones que puguin estar afectades pel virus i evitar-ne la propagació.
- 2 Per què es fa?**
/ Perquè és una de les mesures més efectives per evitar la propagació del virus a la comunitat i limitar-ne els contagis.
- 3 Qui decideix l'aïllament de la persona?**
/ Els professionals sanitaris decideixen si la persona és candidata a l'aïllament domiciliari, tot avaluant els criteris clínics i les circumstàncies de l'entorn sanitari i social.
- 4 Quant de temps dura l'aïllament?**
/ Segons la valoració individual de cada cas, els professionals sanitaris determinen la durada i el seguiment que se'n fa. És important estar localitzable i seguir en tot moment les seves instruccions.
- 5 Es pot conviure amb la família?**
/ Es pot seguir convivint amb les persones de la llar, sempre que s'extremi el distanciament amb persones de més de 65 anys, persones amb malalties cròniques, gestants i infants menors de 5 anys. En la mesura que sigui possible cal evitar el contacte amb persones vulnerables.

Com s'ha de fer un aïllament?

Casos lleus i contactes d'un cas confirmat que han de fer el seguiment domiciliari.

Característiques que ha de tenir l'habitació per a l'ús de la persona aïllada

1. / Cal instal·lar-se en una habitació **individual**, que quedi sempre amb la porta tancada.
2. / L'habitació ha de tenir **ventilació directa** de l'exterior i s'ha de **ventilar un mínim de 10 minuts, 3 cops al dia**.
3. / Cal designar un **lavabo per a ús exclusiu** de la persona aïllada. Si no és possible, cal **desinfectar-lo amb lleixiu domèstic** després de cada ús.

/ Elements que cal tenir a l'habitació:

- ☐ mascaretes
- ☐ sabó i solució hidroalcohòlica
- ☐ cubell d'escombraries amb tapa i pedal d'obertura amb una bossa de plàstic per als residus
- ☐ mocadors d'un sol ús
- ☐ fàrmacs prescrits pel professional sanitari
- ☐ telèfon per estar localitzable
- ☐ tovalloles de paper d'un sol ús
- ☐ estris de neteja personal d'ús individual

Aïllament domiciliari per a possibles casos
de coronavirus SARS-CoV-2

Mesures que ha de prendre la persona aïllada

- ☐ No pot sortir de les zones d'aïllament designades. En cas que sigui imprescindible anar a zones comunes, s'ha de rentar les mans i portar mascareta.
- ☐ No pot rebre visites i cal evitar el contacte proper amb qualsevol persona i amb animals domèstics.
- ☐ S'ha de rentar les mans molt sovint, preferiblement amb aigua i sabó.
- ☐ Cal tapar-se la boca i el nas amb mocadors d'un sol ús en tossir o esternudar o utilitzar la part interna del colze i, de seguida, rentar-se les mans.
- ☐ S'ha de dutxar i canviar de muda diàriament. Les tovalloles s'han de canviar després de cada ús.
- ☐ S'ha de ventilar l'habitació un mínim de 10 minuts, 3 cops al dia.
- ☐ Cada vegada que algú necessiti entrar a l'habitació, cal ventilar l'espai prèviament un mínim de 10 minuts i posar-se la mascareta, tant la persona aïllada com la persona cuidadora.
- ☐ En el cas que la persona aïllada sigui una mare lactant, ha de posar-se la mascareta sempre que estigui a prop del seu nadó i rentar-se les mans molt acuradament abans del contacte.
- ☐ És aconsellable disposar d'un telèfon mòbil per tal de comunicar-se amb la resta de persones.

Cal vigilar l'aparició de nous símptomes, sobretot dificultat respiratòria, empitjorament de l'estat general i febre alta i, si és el cas, comunicar-ho ràpidament al professional sanitari de contacte o trucar al

061 /Salut
Respon

Mesures que han de prendre les persones que conviuen amb la persona aïllada

S'ha de designar una única persona com a **cuidadora principal** i totes les persones que estan en contacte amb la persona afectada han d'extremar les mesures de precaució.

- ☐ Es recomana entrar a l'habitació de la persona aïllada com menys vegades millor, i quan sigui imprescindible, cal planificar-se per estar el mínim temps possible. En entrar a l'habitació, tant la persona aïllada com la persona cuidadora han de portar **mascareta**, i quan hi hagi contacte amb la persona afectada o amb els seus fluids, cal dur, a part de la mascareta, **ulleres, guants de látex i bata resistent als fluids**. La mascareta i els guants han de ser d'un sol ús.
- ☐ 10 minuts abans d'entrar a l'habitació de la persona aïllada, se l'ha d'avisar perquè ventili l'habitació.
- ☐ Cal rentar-se les mans amb sabó o solució hidroalcohòlica sovint.
- ☐ Cal utilitzar **tovalloles de paper** després de rentar-se les mans.
- ☐ S'ha de mantenir una bona ventilació de les àrees compartides de la llar, i ventilar un mínim de 10 minuts, 3 cops al dia.

Generalitat
de Catalunya

/Salut

Aïllament domiciliari per a possibles casos
de coronavirus SARS-CoV-2

- Cada dia cal llençar tota la brossa generada a la llar en una bossa tancada en un cubell d'escombraries amb tapa i pedal.
- En un hipotètic escenari de futur i en el cas que tots els membres de la llar estiguin aïllats, tots han de seguir les mesures d'aïllament. Els productes que necessitin els han de proporcionar altres persones de l'entorn social o familiar, o bé mitjançant lliuraments a domicili. Aquestes persones no poden entrar a la llar i han de deixar els productes a la porta, i les persones aïllades els han de recollir amb mascareta, tot mantenint una distància mínima de 2 metres.

Les persones que conviuen a la llar, en cas de tenir símptomes com febre, tos o sensació de falta d'aire, cal que truquin al

061/Salut
Respon

Maneig de residus i neteja de superfícies

/ Cal netejar diàriament i de forma exhaustiva els lavabos amb lleixiu, començant per la pica i acabant pel vàter.

/ S'ha de rentar la roba de llit, les tovalloles, etc. de les persones aïllades amb sabons o detergents habituals a 60 °C o més i deixar que s'eixugui completament. Aquesta roba s'ha de col·locar en una bossa fins que es renti. Cal evitar sacsejar la roba abans de rentar-la.

/ El material d'un sol ús utilitzat per la persona aïllada i les persones cuidadores (guants, mocadors, mascaretes) i qualsevol altre residu s'ha d'eliminar al cubell d'escombraries col·locat a l'habitació, preferiblement amb tapa i pedal d'obertura. La bossa de plàstic s'ha de tancar abans de treure-la de l'habitació.

/ Els coberts, gots, plats i altres estris reutilitzables s'han de rentar preferiblement al rentaplats o amb aigua calenta i sabó.

/ Els residus de la persona aïllada es poden posar amb la resta dels residus domèstics sempre que estiguin introduïts en una bossa tancada.

/ Després del contacte amb els residus sempre s'han de rentar les mans.

/ Les superfícies que es toquen sovint (tauletes de nit, somiers, mobles del dormitori), les superfícies del lavabo i el vàter s'han de netejar amb material d'un sol ús i desinfectar diàriament amb un desinfectant domèstic que contingui lleixiu en una dilució 1:100 (1 part de lleixiu i 99 parts d'aigua), preparat el mateix dia que s'ha d'utilitzar.

/ La persona encarregada de la neteja ha de protegir-se amb mascareta i guants d'un sol ús.

Per a més informació sobre el coronavirus i el procediment, consulteu

canalsalut.gencat.cat/coronavirus

o truqueu al

061/Salut
Respon

**Generalitat
de Catalunya**

/Salut